

ИНДИГИР УОТТАРА

Муома улууһун
общественной-политической хаһыата
indigir-uottara@yandex.ru

12+

Хаһыат 1953 сыллаахха олохтоммута
Сэрэдэҕэ, субуотаҕа тахсар

2020 с. ЫАМ ЫЙЫН 9 КҮНЭ СУБУОТА № 37 (5567)

Аҕа Дойду Улуу сэриитин ытыктабыллаах кыттыылаахтара, тыыл үлэһиттэрэ, сэрии кэмин оҕолоро! Саха сириг күндү олохтоохторо!

Саха Өрөспүүбүлүкэтин салалтатын аатыттан уонна тус бэйэм эһигини Аҕа Дойду Улуу сэриитигэр Кыайыы 75 сылын туолар өрөгөйдөөх күнүнэн ис сүрэхпиттэн иитиик-истинник эбүрдэлибин!

Ыам ыйын 9 күнэ дойдубут хас биридди олохтообор ураты суолталаах, дириг өйдөбүллээх. Улуу Кыайыы күнэ – элбэх омуктаах норуот сүдү күүһүн уонна модун санаатын кэрэһитэ буолар. Россия олохтоохторун сомоҕолуур ытык бырааһынныкка аан дойдуга эйэни уонна көнүл олоҕу түстээбит аҕа көлүөнэ дьон үтүө ааттарыгар, холооно суох хорсун быһыыларыгар сүгүрүйэбит.

Тонор, ачыктыыр диэни аахсыбакка, күлүм да гынар түгэннэ саарбахтыыр санааҕа ылларбакка, сырдык олоххо эрли сүрэхтэригэр бигээн аҕалбыт чугас дьоммутун ахтан-санаан ааһабыт. Ол аймалбаннаах кэмнэ 62 тыһыынчаттан тахса Саха сириг олохтооҕо Аҕа Дойду күмүскүүргэ туруммута. Аҕаларбыт, эһэлэрбит, убайдарбыт, бырааттарбыт алаастартан, нэһиликтэртэн уонна куораттартан уоттаах сэриигэ барар ыллыктара Улуу Кыайыыга суолу тэлбиттэрэ. Кинилэр хабыр хапсыһы уоттаах холоругун ааспыттара, төрөөбүт сирдэригэр чинник үктэнэн Кыайыы өрөгөйүн бэйэлэрин эрэ дойдуларыгар

буолбакка, Европа, Азия дойдуларыгар эмиэ аҕалбыттара. Биһиги бири дойдулаахтарбыт халабырдыт фашистары кытта хорсундук сэриилэспиттэрэ, бэргэн ытааччы быһыытынан биллибиттэрэ. Аҕаардарыттан ордуга уоттаах сэрии хонуутугар букатыннаахтык хаалбыта. Тыылга хаалбыт кырдыаҕастар, оҕолор, ийэлэр бэриинилээх, сыралаах үлэлэринэн Улуу Кыайыыны уансыбыттар. Төрөөбүт дойдуларыгар төннөн кэлбит саллааттар очотообу кэм уустуктарын аахсыбакка эйэлээх олоҕу тутуспуттара.

Кыайыы сөбүмэр дьүккүөрүнэн, сүнкэн сүтүгүнэн ситиһилибитэ. Биһиги норуоппут халбаннаабаг модун санаалаах, хоһуун уонна хорсун эрэ буолан ол хабаан сыллара тулуйбута. Онон биһиги Аҕа Дойду күмүскээбит ытык дьоммут сырдык кэриэстэрин харыстаан, эдэр көлүөнэлэргэ иэдээннээх сэрии туһунан кырдыгы тиэрдэр ытык иэстээхпит. Ыччаты иитиигэ Кыайыы саллаатын Ийэ дойдуга таптаала мэлдьи холобур буолуохтаах.

Бүгүн аан дойду бүтүннүүтэ өтөрүнэн биллибэтэх тургутууну көрсүбүт кэмигэр, өрөспүүбүлүкэ олохтоохторо, дойду бары олохтоохторун курдук, бэйэ-бэйэлэригэр уонна кыһалҕалаахтарга күүс-көмө буолан, бэтэрээннэргэ уҕараабат кыһамныыларын

ууран, үтүө санааланыны көбүлүүллэр. Аҕа көлүөнэ холобуругар тирэҕирэн, бары ыарахаттары биригэ туоруохпут! Улуу Кыайыы күнэ өссө төгүл сомоҕолоһуу, түмсүүлээх буолуу күүһүн билэрбитигэр, норуоппугунан киэн туттарбытыгар, санаабытын бөбөргөтөрбүтүгэр кыабы биэрэр, тапталаах Ийэ дойдубут чэчири сайдарын туһугар айымнылаах үлэҕэ кынаттыыр!

Аҕа Дойду Улуу сэриитин ытыктабыллаах кыттыылаахтара, тыыл үлэһиттэрэ, сэрии кэмин оҕолоро! Хорсун-хоодуот быһыыгыт, килбиэннээх үлэбит иһин эһиэхэ сүгүрүйэбит! Үрдүбүтүгэр эйэлээх халлаан баарыгар эһиэхэ махтанабыт! Кыайыыны уансыбыттарга уруй-айхал буоллун!

Саха сириг ытыктабыллаах олохтоохторо! Эһиэхэ барыгытыгар чөл туругу уонна уһун олоҕу, эйэбэс сыһыаны уонна этэннэ буолууну, дьолу уонна үтүөнү, эйэни уонна айар-тутар кыабы баҕарабын! Бу дьонун суолталаах бэлиэ күн эһиэхэ күүһү-уоһу, эрчими, тулууру эптин, санаагытын бөбөргөттүн! Улуу Кыайыы күнүнэн!

**Айсен НИКОЛАЕВ, Саха
Өрөспүүбүлүкэтин Ил Дархана.**

Дорогие якутяне, жители Арктических районов Республики Саха (Якутия)!

От имени Министерства по развитию Арктики и делам народов Севера РС (Я) и от себя лично сердечно поздравляю вас с Днем Великой Победы!

9 мая – это самый торжественный, но и в то же время и самый грустный праздник «со слезами на глазах». В этот день мы все испытываем величайшую

гордость за подвиг наших отцов, дедов и прадедов, отдаём им дань глубокого уважения и признательности за отстаивание чести и свободы Родины... Мы помним, какую огромную цену пришлось заплатить им за Великую Победу.

Нет такой семьи, которую бы не затронула Великая Отечественная война. Наши земляки на фронте и в тылу внесли посильный вклад в победу над фашизмом. За годы войны в ряды Красной армии были призваны свыше 68 тысяч якутян. Воины-якутяне всегда славятся своим мужеством, героизмом и отвагой. За выдающиеся заслуги в период боевых действий Федор Попов, Николай Чусовской, Федор Охлопков удостоены высокого звания Героя Советского Союза. Имена Михаила Стрекаловского, Ивана Кульбертинова, Алексея Миронова, Дмитрия Гуляева, Егора Петрова и других великих сынов якутской

земли навсегда вписаны золотыми буквами в историю Великой Отечественной войны.

Дорогие друзья!

Важно сохранить на века и передавать из поколения в поколение память о Великой Отечественной войне, о героизме и величайшем подвиге советского народа.

Уважаемые ветераны!

Низкий поклон и бесконечная благодарность вам за наше мирное небо над головой! Светлая память тем, кто отдал жизнь за свободу и независимость Родины!

С праздником, дорогие земляки!

С Днем Великой Победы!

В.Н. ЧЕРНОГРАДСКИЙ,
министр по развитию Арктики и
делам народов Севера РС (Я).

Дорогие ветераны, труженики тыла! Уважаемые земляки!

Сердечно поздравляю вас с 75-летием воинской славы – Днем Победы нашего народа в Великой Отечественной войне!

Начало мая ознаменовано самым дорогим, трогательным, торжественным, общим для нашего народа праздником – праздником слез и радости миллионов людей. 9 Мая – не просто историческая дата, это символ гордости за тех, кто отстаивал свободу и независимость нашей страны, символ решимости и воли нашего народа, символ достоинства России.

Мы готовились к 75-летию Великой Победы, районный оркомитет готовил мероприятия к Параду Победы. Но пандемия коронавирусной инфекции, охватившая весь мир, нарушила все наши планы. К нашему огорчению и сожалению сегодня мы не можем, крепко обнимая друг друга, поздравлять наших ветеранов. Парад Победы перенесен в более поздние сроки, чтобы в спокойной эпидемиологической ситуации отметить великий праздник – священную дату для всех поколений россиян, ставший символом беспрецедентного героизма и единения нашего народа, верности Родине.

Этот праздник, как никакой другой, объединяет разные поколения людей, напоминает о стойкости, героизме и величии духа нашего народа, служит ярчайшим примером преданности и бескорыстной любви к своей Родине.

75 лет отделяет нас от Великой Отечественной войны, но память о ней и значение Победы, искренняя гордость за поколение, защитившее нашу страну, за людей, которые явили нам пример бескорыстного служения Отечеству, — вне времени и свято живет в наших сердцах.

В этот священный день мы с гордостью вспоминаем наших земляков-участников Великой Отечественной войны. Максим Дмитриевич Черемкин, Константин Федорович Соркомов, которые в начале объявления войны учились в Ленинграде и добровольцами ушли на войну, где пали смертью храбрых. Гаврил Егорович Соркомов, Петр Егорович Старков также ушли добровольцами на фронт и вернулись с Победой. После

войны в нашем районе трудилось много фронтовиков. Пока мы помним их, свято чтим их память, они будут жить в памяти нашей.

С глубоким почтением мы склоняем головы перед теми, кто, не жалея жизни защищал Родину на фронте и в тылу, кто совершил беспримерный подвиг, отстаивая нашу свободу и независимость!

Светлая память тем, кто отдал свою жизнь во имя мира и благополучия, во имя будущего на Земле!

Пусть добрые дела и трудовые победы каждого из нас будут достойны светлой памяти тех, кто защищал нашу Родину на полях сражений Великой Отечественной войны.

Искренне желаю вам и вашим близким крепкого здоровья, благополучия, мира и согласия, исполнения всех замыслов, новых ярких событий в жизни, оптимизма, радости и удачи в повседневных делах и заботах.

С Днем Великой Победы! Пусть небо над нашей Родиной всегда будет ясным, а жизнь стабильной и успешной!

И. П. ПАВЛОВ, глава Момского района.

Уважаемые ветераны, труженики тыла, дети войны! Дорогие земляки!

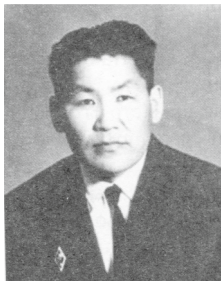
Сердечно поздравляем вас с 75-летием Великой Победы!

День Победы – это символ героизма, мужества и отваги людей, защитивших свою Родину. Это призыв настойчиво бороться за приумножение славы наших предков, за великую Россию, за мир без войны!

Желаю Вам здоровья, благополучия, счастья Вашим родным и близким, уверенности в завтрашнем дне и светлых надежд на будущее, бодрости духа, творческого вдохновения и неиссякаемой энергии!

С уважением **А. В. АНДРЕЕВ,** глава наслега.

Мин 1960 с. тохсунньутугар Муома оройуонугар бэчээти сайыннара диэн ааттанан кэлбитим. Бастагы редакторым Н. С. Дмитриев этэ. Илиинэн эрийэр тигельнэй массынанан бэчээттиир этибит. Биирдии буукубанан талан балаһаны толоробут. Бу сыл сааһыгар сэри кыттыылааба П. И. Павлов оройуонна үлэли кэлбитэ. Партия райкома кинини редакторынан анаабыта. Кини илиинэн эргитэр массынабытын мотуорга холботон бэчээттиир буолбуппут. Моториһанан И. С. Винокуров аҕалбыта. Сэри уотун ортотунан ааспыт Петр Иванович лоп-бааччы саналаах, сүрдээх дьаһаллаах редактор буолбута. Сэригэ сылдыбытын туһунан кэпсээбэт этэ. Кэлин билбиһит: Аҕа дойду сэриитин актыбынай кыттыылааба, 1942 с. фронтна барбыт, Прибалтийскай фронтна сулууспалаабыт. Курскай дугаба кыргыспыт, Белоруссияны, Литваны, Латвияны босхолоспут. «Хорсунун иһин» мэтээллээх, Аҕа дойду сэриитин I степен

КИНИЛЭРИНЭН КИЭН ТУТТАБЫТ

урдьаннаах инбэлиит буолан дойдутугар эргилибит.

Боростуой, кэпсэтиннэн этэ. Бары сүбэнэн үлэлиирбит. Кини да хаһыакка сыстан бэркэ үлэлээн истэбинэ, «Муома» сопхуоска дириктэринэн үлэли барбыта. Онно да үлэли олон маннайгы кэлиэгэлэрин биһигини умнубатаба, киирэ-тахса билэ турара, хаһыакка ыстатыйалары суруйара. Ити идэтэ кини үлэһит дьону көбүлүүрүгэр улахан кыһа көмөлөһөрө, бэйэтэ да иннэ диирэ. Бэчээт күүһүн күүскэ туһанара, кэнники да сылларга редакцияны кытта ыкса сибээһи тутуһара.

Оройуон хаһыата 1963-1965 с.с. Уус-Ньяраба холбонон, араас тэрилтэлэргэ үлэли тарҕаспытыт. Мин Тамара Иннокентьевна салайар «Кэнчээри» детсадыгар үлэбэ киирбитим. Уонча кирпииччэ оһоҕу көтүртэрэн батарея киллэртэритэ. Ити курдук мин бу ыалы кытта ыкса билсипитим. Мин уолум Юра, кинилэр Тоня диэн кыыстара биир күн

төрөөбүттэрэ. Сэрини ортотунан ааспыт Петр Иванович элбэх оҕолоох улахан ыал аҕатын аатын чиэстээхтик толорбута. Оҕолорун барыларын үөрэхтээн, кэргэнинэн Тамара Иннокентьевналыын дьоллоохтук, дьонунук олорбуттара.

Сэри кэнниттэн «Муома» сопхуоһу сүүрбэттэн тахса сыл салайан бүтүн Союуска аатырдыбыта, ССКП XXIV съедин делегата, Ленин урдьанын кавалера, Саха АССР норуотун хаһаайыстыбатын үтүөлээх үлэһитэ, Муома оройуонун бочуоттаах олохтооҕо биэнсийэбэ да олон өрөспүүбүлүкэбэ тыа хаһаайыстыбата сайдарын туһугар сүбэтин-аматын тизрдэ олорбута.

Мин үлэлиир сылларбар уот сэри кыттыылааба, кэлин биллилээх суруналыс Николай Терентьевич Атласов үлэлээн ааспыта. Ийэ дойдуну немецтэртэн босхолоспут бииргэ үлэлээбит дьонум туһунан саамай сырдык өйдөбүллээхпин уонна кинилэринэн киэн туттабын.

И. И. ВИНУКОВА,
үлэ бэтэрээнэ.

Николай Терентьевич Атласов туһунан

1968-1975 сылларга «Индибир уоттара» оройуоннаабы хаһыат редакторынан ананан кэлэн Атласов Николай Терентьевич диэн Нам киһитэ үлэлээбитэ. Кини Аҕа дойду Улуу сэриитин кыттыылааба этэ. Мин билэрбинэн, икки оҕото Валя (Валентина Николаевна билигин НКИХ-ба туспа биэриилэр редактордара) уонна Володя манна Муома орто оскуолатын бүтэрэн барбыттара. Кэргэнэ балыһаба үлэлээбитэ. Николай Терентьевич наһа сэмэй быһыылааба, биирдэ да хайдах сэриилэспитин туһунан эһин кэпсээбитин истибэтэбим, наһарадалаабын туһунан билбэт да этим. Музейга үлэли сылдан Муома сиригэр олорбут, үлэлээбит сэри кыттыылаахтарын туһунан матырыйааллары хомуйсубутум.

Хоту сирдэртэн сэригэ ылбаттарын үрдүнэн, биһиги оройуонтан 4 биир дойдулаахтарбыт сэригэ кыттыбыттара биллэр. Оборуона Министрствотын Киин архыбытан булбут матырыйаалларбыттан эһиги билиигитигэр таһаарабын.

Ол матырыйаалларынан Старков П.Е., Рачинскай А.В туһунан матырыйааллары оройуон хаһыатыгар таһаартарбытым.

НАБАРАДАЛЫБЫР БИРИКЭЭС
Чанчунь куорат.

Забайкальскай фронт 210
стрелковай дивизиятын 544 стрелковай
полкатын саллааттарын уонна
эппиһирдэрин наһарадалыгар
туһунан балаһан ыйын 25 күнүн 1945
сыллаах 08/Н №-дээх Бирикээс

ССРС Верховнай Сэбиэтин
Президиумун аатыттан «За
отвагу» мэтээлинэн
наһарадалыбын:

1. Атласов Николай
Терентьевичи – стрелковай рота стрелогун, 1943 сылтан ЫБЛКС чилиэнин, Кыһыл Армия кэккэтигэр 1942 сыл Саха АССР НАМ оройуонун РВК-нан ыңгырыллыбыты, ефрейторы, 1945 сыл атырдьах ыйын 15 күнүгэр кыргыһыга

маннайгынан өстөөх траншеятыгар көтөн түһэн өстөөхтөрү кыргыталаан көрдөрбүт хорсун быһытын иһин.

544-үс стрелковай полк командира,
полковник: (Котов).

544-үс стрелковай полк штабын
начальнига, полковник: (Тетенин).

Егоров

Гаврил Федотович

Саха АССР Бүлүү оройуонун 1-кы Күүлэт нэһилигэр төрөөбүтэ. Сэригэ 1942 бэс ыйыгар ыңгырыллыбыта. Ленинградскай фронтна, чуолаан Пулковскай үрдэли көмүскээһиннэ блокада букатыннаахтых уһулдуор диэри сылдыбыта. Иккитэ бааһырыта. «За оборону Ленинграда» мэтээллээх.

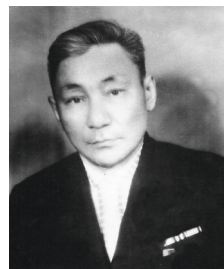
Кыайыны Польша уонна Литва границатыгар көрсүбүтэ. 1947 сылга диэри Украина ба бандеровскай формованиелары урухсалааһынна сылдыбыта. Ити сыл төрөөбүт Сахатын сиригэр төннөн, бухгалтерынан, атыһытынан үлэлээбитэ.

1960 с. Муома оройуонугар дьэ кэргэнинэн көһөн кэлэн авиапорка авиатехниктаабыта. 1972 с. Егоровтар Өлүөхүмэ оройуонугар көспүттэрэ, онно тийэн Гаврил Федотович «Димитровскай» сопхуос солбуйар директорынан үлэлээбитэ. Онтон 1982 сыл Дьокуускай куорат Мархатыгар, онтон Тулагыга олорбуттара. Гаврил Федотович 10 оҕо аҕата, элбэх сиэннэрдээх, хос-хос-хос сиэннэрдээх. Билигин Тулагыга көмүллэ сытар.

Манна олороллоругар Егоровтар Коля, Рево, Гая диэн уолаттардаахтара, Люция уонна Регина кыргыттардаахтара. Коля кыра эрдэбинэ ийэтинэн эһэтин араспаанньатынан Харбин диэн этэ. Эргэ порт кырыытыгар ЯК самолеттар аттыларыгар тетя Катя дьэтин аттыгар олорбуттара.

Сергей СОРКОМОВ,
музей уруксу директора.

Хаартыскалар С.Соркомов
архыбыттан ылылыннылар.

С. С. Слепцова-Винокурова, Туймаада хочото.

КЫАЙЫНЫ УҢАНСЫБЫТТАРГА

Эбэм бииргэ төрөөбүт кыра инитигэр,
«Саха уола» дин аатынан сэрии толоонугар
сылдыбыт таайбар Старков Петр
Егоровичка аныбын.

«Саха уола» дэтэн
Саа-саадах тутан,
Сайылык уола
Сэриигэ аттамыта.

Сэрии кырыктаах сылларын
Санныгар сүгэн,
Самныбат санааланан
Сарсынны күннэ эрэммитэ.

Сэриилэспитэ хорсуннук,
Сойуолаһыны, кыргыһыны аһан,
Сэрии алдьархайын билэн,
Санаатын күүһүнэн кыайыны уһансыбыта.

Сахалы махтанабын
Сэрии бэтэрээннэригэр,
Сэргэх, сэнэх эдэр саастарыгар
Сырдык олобу, кыайыны аҕалбыттарга.

Сырдаттын Улуу Кыайы
Судуһун сүһүмэ ыраахтан,
Сахтын чабылыа сандааран
Сахаҕа эрэл кымын саҕан.

Аҕабар, тыыл бэтэрээннэригэр Слепцов
Семен Афанасьевичка аныбын.

Сарсынны күммүт сарсыардатын
Сылаас «тыынын» өйдөөбүттэрэ,
Сэрии тыылын бэтэрээннэрэ
Сэмэй, кытаанах санааларынан.

Саастаах кырдыаҕастар, дыахтар,
оҕо этилэрэ кинилэр.

Сынан аҕаабат күннэрин умнан,
Толкуйдарын ыһыктыбатахтара,
Сыллары унуордаан ылбычча киһи
тулуйбатын үлэлэбиттэрэ.

Сылайыны, ачыктааһыны аахсыбакка
Сөбүмэр үлэни онорбуттара,
Самныбаттык туруулаһан буспуттара-хаппыттара
Сындаһаннаах кыайыны чугаһатар инниттэн.

Сүһүөхтээх бэйэбит сүгүрүйүөбүт
Сэрии тыылын бэтэрээннэригэр,
Сатабыллаах чэрдээх илиилэринэн
Сэбилэниилээх Кыайыны иһин олохторун анаабыттарга.

Сорукпут, ытык испит буоллун,
Сэрии, тыыл бэтэрээннэригэр –
Сарсынны кэнчээри ыччаппытыгар
Суостаах сэрии туһунан өйдөтүү ытарбыт.

Ульяна Соркомова

САХА УОЛА

Убайбыт Бүөтүрбүт
Буор Сыһыга олоһубта,
Кини оҕо сааһа
Эрдээхтик ааспыта.
Сайын от охсо барбыта,
Онно кэлбитэ ынырыы.

Кини онтон соһуйбатаҕа,
Сэриигэ хомунан барбыта.
Кини уоттаах сэриигэ
Бастакынан киирбитэ,
Эрдээх хорсун санаата
Киниэхэ күүс укпуга.

Сэрии бүтэник сылларын
Японияҕа түмүктэбитэ,
Кыайы-хотуу аргыстаах
Дойдугар кэлбитэ.
Кыайы үбүлүөйүн көрсө
Үйэтитиэххэ баар этэ
Кини сырдык кэриэһин.

СЛАВА ВОИНАМ-ПОБЕДИТЕЛЯМ!

На заре в холодном сорок первом
Засветили пули на земле...
Я стою и думаю об этом,
Где погиб мой дед на той войне.
Где пылал огонь войны смертельной,
Стиснув губы, верила страна.
Проводив отца, выросли дети
У холодного как сталь станка.

Э. Г. Слепцова,
учитель русского языка и
литературы
МБОУ «ИСОШ».

Благодарность ветеранам!
Благодарность вам
И низкий поклон
Нашим ветеранам,
Нашим победителям!
Ваша воля,
Ваша сила,
Ваша отвага,
Ваша мудрость.
Победим эту страшную войну!
Благодаря вам
Мы в этом мире живем!

Габышева Мила, 3 кл.

Ветеранарга Уруй-Айхал!
Биһиги дьоллоох олоххо,
Олорорбут, үөрэнэрибит туһугар
Кыайыны аҕалбыккыт.
Сэриинит ветеранарбытыгар
Сэриинит сиэннэрин ааттарыттан
Уруй-айхал этэбит,
Төбөбүтүн төгкөтөбүт.

Местникова Ольга, 3 кл.

Война – это страшное мгновение,
Как чьи-то руки резали,
Как чьих-то детей жжигали.
Война, прошу, исчезни навсегда!

Этот день Победы
Нужно праздновать гордо,
Нужно героями гордиться,
Потому что именно они спасли
нас от ада.
Свинобоева Амина, 7 кл.

Война пролита кровью и слезами.
Ее так просто не забыть.
Отдали жизнь свою солдаты,
Чтоб мирно детям было жить.

Слепцова Далаана, 9 кл.

Муома оройуонугар сэрии сылларын оџолоро – кэрэ анардар – мин бииргэ улааппыт үөлээннээхтэрим элбэхтэр. Эгэ эрэ уһуннук омордуннар. Кинилэр үйэлэрэ эр дьоннооџор уһун, айылџабыт айыыта оннук буоллаџа. Бэһис кылаастан дуу, эбэтэр нуул кылаастан эбитэ дуу, чуолкай өйдөбүл мин өйбөр хаалбатах, бииргэ уон кылааһы бүтэрбит үөлээннээхтим **Иванова Валентина Васильевна (Жиркова)** үйэтин тухары Хонуу нэһилиэгэр оморор. Оскуола кэнниттэн үргүлдү СГУ биолого-географической факультетын бүтэрэн, үөрэммит оскуолатыгар учууталлаан биэнсийэџэ тахсан оморор. Ол аата бу оскуолаџа быһа холоон 65-70 сыл оскуолатын аанын саппатах, эмиэ да дыкти түгэн.

Аџатын, ийэтин үчүгэйдик билэр дьонум. Ийэтэ атыылаабыт килиэбин амсайбатах киһи суох. Дэлэџэ «Килиэп Дуунньата» дэниэ дуо? Онон килиэп өттүгэр Валентина Васильевна аччыктаабатаџа чуолкай. Аџата кэли, интеллигент диэххэ сөп. Валя оскуолаџа үөрэнэр кэмигэр ып-ыраас танаастаах мааны кыыс этэ. Үөрэџэр 4-5 сыананан үөрэнэрэ, университетка да оннук үөрэннэџэ. Мин кинини куруук сэмэйдик, холкутук сылдыарын өйдүүбүн, хаһан да уруокка хойутаабата, куруук бэлэмнээх буолара.

Устудьоннуу сылдыан Абыытан төрүттээх дьолун булан дойдутугар кэлбитэ. Хомойуох иһин, Василий Дмитриевичи эдэр сааһыгар ыарахан ыарыы илды барбыта. Валентина эрдэ оџдообо хаалан кыракый оџолорун соџотоџун улаатыннарбыта. РФ үтүөлээх учуутала – бу улахан ситиһии элбэџи этэр. Муома улуунун үөрэџин сайдыытыгар улахан кылаатын киллэрбит,

Бу күннэргэ Улуу Кыайыы 75 сылын көрсө урут быткомбинакка бииргэ үлэлээбит кэлэктиибим дьоно бордуукта нобуорун туттардылар.

Ытыктыыр дьоммун бу харах уулаах үөрүүлээх бырааһынныгыһын эџэрдэлээн туран улахан махталбын тиэрдэбин.

Барыгытыгар кытаанах доруобуйаны, уһун дьоллоох олоџу баџарабын. Этэннэ буолун.

М. М. ЧЕРОВА,
«Бочуот Знага» уордыан кавалера,
сэрии сылларын оџото.

Муома орто оскуолатыгар аџа көлүөнэџэ өйдөбүллээх сыһыаны оџолорго инэрэргэ утумнаах үлэ барар. Тус бэйэм ону үчүгэйдик билэбин. Биэнсийэџэ тахсыахпыттан өр сылларга үөрэнээччилэр көмөлөһөллөр. Кыра үлэни киһилээбэттэр.

Бу күннэргэ сэрии сылларын оџотугар Улуу Кыайыы 75 сылынан диэн бэрт

элбэх оџону олох киэн аартыгар атаарбыт сүдү үөлээннээхтим, уһун олохтон. Кылгас ахтыым иһин хомойума.

Мария Михайловна, Афанасий Алексеевич Черовтары Хонууга, Буор Сыһыыга билбэт дьон суохтар. Үрүџ Төрдүттэн төрүттээхтэр, сэрии кэннинээџи олох кыһалџаларын билбит дьон. Сталин аатынан холкуос бастын ыччаттара, үлэ арааһын үлэлээбит сыгы-хотуу дьон этилэр. Баџар, бу түбэлтэ кинилэр дьылџаларыгар, бачча уһуннук, дьоллоохтук омороллоругар төрүөт буолбута буолуо. Одун хаан, Чыныс хаан ыйаахтара кинилэр туһаларыгар буолбут. Ааспыт үйэ 50-ус сылларын бүтүүлэрэ. Мария, Оппуонньа – холкуос туттаах үлэһиттэрэ. Оччотооџу холкуос салалтата бастын үлэһиттэри, кыайар-хотор ыччаттары үөрэттэрэ да сатаабатах. Ити сылларга райисполком бэрэссэдээтэлэ М. Н. Пестряков, партия райкомун сэкирэтээрэ Е. Ф. Осипов буолуохтарын сөп. Үөһэттэн дьаһайан, ылыннарар, ыраах Илин Эһэлээххэ 30-ча киһилээх эбээн нэһилиэгин үүт аһынан хааччылар санааттан, быстах туһата суох дьаһал тахсыбыт. Сталин аатынан холкуостан биир ыанньыксыт сүөһүтүн, атыыр оџуһун кытта кыр-кыһын кубулуоттаах кулун тутарга күүс нөнүө көһөрүү буолбут. Маны Чурапчы дьонун көһөрүүтүгэр тэнниэххэ сөп курдук. Аны ол дойдуга хотууру туһатаах эбээн дьоно төһө оту бэлэмнээн тоһуйбуттара, хотон тупшуттара билибэт.

Сэрии сылларын оџолоро

КЭРЭ АНАРДАР

Билигин ол түбэлтэни мин кэпсиир дьонум Мария Михайловна, Афанасий Алексеевич истэригэр тутта сырыттаһтара. Дьэ, санаан көрүң, Индигиртэн Илин Эһэлээххэ от-мас, өйүө, танас-сап тизэн табанан ханан барыаһа сөбүй? Бука, Илин Эһэлээх үрэбинэн, Бадьарыаха баһыгар түстэхтэрэ буолуо. Аны ол сылларга кулун тутар тымныыта 40-50 кыраадыс, үрэх баһын хаара халына, тибиитэ, ону дьиннээхтик эрэйдэммит дьон Мария Михайловна, Афанасий Алексеевич билэн эрдэхтэрэ. Хайдахтаах курдук күүстээх санааны, эдэр киһи эрчимэ баһыйдаџа, бу туһунан сөһөн да суруйуох баара. Аны ким сирдээбитий, арааһа, оччотооџу холкуос бэрэссэдээтэлэ, дьаарай коммунист Николай Иванович Слепцов буолуо. Дьэ итинник тэринии олус уһаабатах курдук. Маарыйалаах Оппуонньа сотору соџус дойдударыгар төннүбүттэр. Бу дойдуга саха сүөһүтэ уһуннук турбатах курдук истибитим. Хаһан эрэ бу суруйбут үөлээннээхтэрин – дьиннээх патриоттары көрсөн ингэнтонон кэпсэтиэх баара. Ол да буоллар барыта ыарахан, куһаџан буолбат. Билигин оччолортон сүрэхтэрин холбоон, таптаһан Мариялаах Афанасий эйэдэмнээхтик сүөһү көрөн омороллорун киһи барыта үөрэ истэргэ чуолкай. Өссө да уһуннук, доруобайдык оморун.

Н. Г. ХАБАРОВ,
сэрии сылларын оџото,
тыа сирин бочуоттаах бэтэрээнэ.

Утүө дьыала

МАХТАНАБЫТ

бойум ас кэһиилээх кэлэн бардылар. Манна эт, кус, отон, чэй, лапса оноһуктар хото бааллар. Миэхэ эрэ буолуо дуо, сэрии сылларын оџолоругар барыбытыгар көмөлөстүлэр, эџэрдэлээтилэр.

Оџону сайаџас гына иитэр, аџа көлүөнэџэ болџомтолоох 5 «а» кылаас салайааччытыгар А. И. Корякинаџа, төрөппүт кэмितिэтигэр, төрөппүттэргэ улахантан улахан махталбын тиэрдэбин. Үөрэххэ, олоххо ситиһиһилэри, кытаанах доруобуйаны баџарабын.

Оџолор, дойдугутугар туһалаах дьон буола улаатын, оройуоннутун ааттатын.

И. И. ВИНОКУРОВА,
үлэ бэтэрээнэ.

Сэрии сылларын оџото, үлэ бэтэрээнэ

Данилов Николай Николаевичка үлэлиир тэрилтэтин «Аэронавигация» (нач. Павлов Г. Н.) үлэһиттэрэ бу күннэргэ кэлэн көмөлөһөн бардылар. Ол курдук мас эрбээтилэр, хайыттылар, саһааннаан биэрдилэр. Биһиги дьэ кэргэн үтүө санаалаах дьоммутугар улахан-улахан махталбытын тиэрдэбит. Уонча киһи икки-үс күннэ толору үлэлээтилэр. Маладьаастар!

Иллээх кэлэктиипкэ, тус бэйэбитигэр, дьэ кэргэннэргитигэр күн сирин бары кэрэлэрин, үтүө доруобуйаны, үлэџэ ситиһиһилэри баџарабыт. Үтүө санааџыт үксүү турдун, санаабыккыт табыллан истин.

Махталы кытта
Н. Н. ДАНИЛОВ дьэ кэргэнэ.

Бу ыстатыйаны нэһилиэнньэ саастаах аранатыгар анаан суруйабыт, тобо диэтэххэ коронавирус пандемията сабаланыгар ыарыы сыгчача кырдыагастары булар диэн буолбута. Кинилэр «группа риска» диэннэ кириллэр, 60-65 саас кэнниттэн бу дьонно араас хроническай ыарыылар элбэхтэр, ол иһин вирус тарҕаныгар кинилэргэ табыгастаах усулуобуйа баар. Дойдубут салалтата аҕам саастаахтары харыстыыр дьаһаллары ылбыта саамай сөптөөх. Бу күннээҕи дааннайдар көрдөрөллөрүнэн, коронавирус сааһыттан тутулуга суох тарҕанара бэлиэтэнэр, эдэрдэр эмиэ ыалдьаллар. Мантан төрүөттэнэн самоизоляция режимэ күүһүрэр уонна өссө салгыы уһатыллар чинчилээх. Биллэн турар, хаачахтааһын миэрэлэриттэн сорох дьон сылайаллар, ол иһин социальной-медицинскэй ирдэбиллэри сорох түгэннэргэ тутуспаттар. Онон самоизоляция режимин кэһээчилэргэ ыстарааптыр санкциялар туттуллар буоллулар, ити киин сирдэргэ. Биһиги оройуоммут дьоно манна эпидемиологическай сыһыаннаалларын бэлиэтибит. Ол курдук мааскалаах сылдыгы, маҕаһынгна социальной дистанцияны тутуһан 1,5 м тэйиэ туруу, наадата суох таһырдыа тахсыы уо. д. а. маннайгы уочараттаах дьыалаланан сабыллара үөрүүлээх. Аны туран, саастаах дьону харыстыыр үлэ оройуон, нэһиликтэр салалталарынан, социальной харалта управлениетын нөһүө, волонтердарынан үрдүк таһымнаахтык ытыллары нэһилиэнньэ билэн уонна биһирээн олоор. Оттон оройуоннааҕы киин балыһаҕа, нэһиликтэргэ наадалаах эмп-томп саппааһа

БЭЙЭНИ УОННА АТЫТТАРЫ ХАРЫСТЫАХХА

барыта баар, онон бу чааһыгар куттал суох.

СӨ Доруобуйа харыстабылын министерствотын кытта балыһа тиһигэ быстыбат сибээскэ олоор. Ангардас коронавируска эрэ сыһыаннаах боппуруостарга буолбакка, дьан-дьаһах араас көрүннэригэр биһиргэ үлэлэһэбит, онон хроническай ыарыылаахтар уо. д. а. долгуйбаттара наада.

Туохтааҕар да күндү баай – киһи доруобуйата буолар. Бу күчүмэҕэй кэмнэргэ балыһа бары үлэһиттэрэ ноһуруускабыт улаатта, ол да буоллар, биһиги хас биһир киһи, оҕо туһугар кыһамныбыт хас да төгүл күүһүрдэ. Онон ким баҕарар доруобуйатын туругар саарбахтаан ыллабына, тутта биһиэхэ эрийэргитин умнуман, «ааһыаҕа» диэн саарбах санаа суох буолуохтаах. Билигин билибинитинэн, коронавирус улахан симптома суох организмна сылдыһан эмиэ сөп эбит. Ол иһин ааспат сөтөлтөн, кыраадыс үрдэһиниттэн дыксинэр сөптөөх, манньк түгэннэргэ быраас көрүүтэ наадалаах.

Биһиги саастаах дьоммут олох араас ыарахаттарын этэннэ аһарбыт буоланнар санаалара күүстээх, оттон күүстээх санаа көмүөл мууһугар тэннээх. Онон үс-хас ыйынан ыарыы арыҕы буолуоҕа, учуонайдар вакцинаны айыахтара, ыарахан ыарыыны булгуччу кыайыахтара диэн эрэллээх олооруохха. Биһир этим этэ: билигин коронавируһу утары охсуһар

оперативнай штабтар аан дойдуга, Россияҕа, өрөспүүбүлүкэбэ төһө киһи ыалдыбытын, үтүөрбүтүн уонна олохтон туораабытын тутта биллэрэн иһэллэр. Холобур, аан дойдуга 150-тан тахса тыһыынча киһи ыарыыга хаптарбытын, СӨ-гэр 300 тахса киһи дьанна ылларбытын. Бу сыһыппаралар кими баҕарар долгуталлар, ол гынан баран сүбэлибит, манньк сонуннартан биһиги ыарыттан хас киһи үтүөрбүтүн ордук интэриһиргиэхтээхпит. Өскө арҕаа дойдуга, бэйэтин арбанар Америкаҕа коронавирустан өлүү бырыһыана олус үрдүк буоллабына, биһиэхэ, Россияҕа олохтон барыы аҕыһаҕын экспертэр бэлиэтээн холобурдууллар. Биһиги дойдубут коронавирус атаакатын бэлэмнээх көрсөн күннэтэ сыһыппаралар үчүгэй өттүгэр уларыйаллар, онон дьан-дьаһах платоҕа тийэн баран намырыаҕа.

Санааны бөбөгөтүүххэ, үчүгэйи эрэ ыраланыахха, туох барыта аһарын умнумуохха. Доруобуйабыт айгыраабатын туһугар туох-баар ирдэбиллэри толоруобун, оччотугар суодал ыарыы биһигини тумна хаамыаҕа. Мааскалаах сылдыһаахха, илини кичэйэн сууноохха, дьыбэ хаайтаран олору ыстах болдьохтообун өйдүүххэ уонна дьыэ кэргэнини ыкса алтыһын сырдыгы эрэ санаыбын.

Оройуоннааҕы киин балыһа.

#Стопкоронавирус

Редакция ИА «Бел.Ру» опубликовала двенадцать правил, которые помогут избежать заражения COVID-19 во время домашней самоизоляции

Почти по всему миру из-за коронавируса людей переводят на удалённую работу, детей – на онлайн-образование. Но запереться дома – ещё не значит спастись от COVID-19. Наша квартира – далеко не самое стерильное место, поэтому стоит знать несколько правил, благодаря которым варианты заразиться или заразить своих близких будут сведены к минимуму.

Опасность заразиться коронавирусом подстерегает ещё до входа в квартиру, а именно – в подъезде. Здесь важно помнить о следующих правилах:

1. Не трогайте кнопки домофона голыми руками. Лучше использовать одноразовые салфетки или перчатки.

2. Не трогайте ручки дверей и окон голыми руками. Решение проблемы – как и с кнопками домофона. Кроме того, можно открыть дверь локтем или плечом.

3. Лучше отказаться от использования лестничных перил. Если такой возможности нет, трогайте их только салфетками или в перчатках.

4. Экраны и кнопки мобильных телефонов необходимо обрабатывать антисептиками. Лучше держать свои

гаджеты в одной руке, а двери и кнопки трогать – другой. Это не допустит переноса вируса на ваши личные вещи.

Кто-то мог подумать, что для безопасности надо закупориться в собственном доме, закрыть все окна, двери и не высываться. Тогда вирус не пройдёт. Но это ошибочное мнение.

1. Хорошо проветривайте дом, а лучше – несколько раз в день. Вирус может попасть в вашу квартиру по вентиляции, а в хорошо проветриваемом помещении он не задержится надолго.

2. Чаше мойте полы, подоконники, поверхности столов, стульев и прочую мебель. Делать это надо не просто водой, а с добавлением дезинфицирующего средства. На металле и пластике коронавирус сохраняется дольше.

3. Влажный воздух значительно снижает риски заражения. Всё дело в том, что он поможет избежать пересыхания слизистых и создания благоприятных условий для вируса. Если есть возможность, обзаведитесь увлажнителем. Он пригодится не только в борьбе с COVID-19, но и при повышенной сухости во время отопительного сезона.

4. Выделите каждому члену семьи отдельное полотенце. Стирайте и хорошо просушивайте их не реже двух раз в неделю.

5. Используйте отдельные приборы для еды, а из общей посуды лучше накладывать еду отдельной ложкой.

6. Используйте отдельную посуду для сырого мяса и некипячёного молока. Старайтесь сделать так, чтобы они не находились рядом с продуктами, которые не будут проходить термическую обработку.

7. Мойте руки после контакта с животными. Бродячие могут стать угрозой заражения, а домашние – вред ли. Но они могут передать вам сальмонеллу или кишечную палочку. Перспектива не из приятных.

8. Держите в аптечке, кроме масок и антисептиков, иммуномодуляторы, жаропонижающие, витамины D и C. Последние, кстати, повышают сопротивляемость организма ко многим вирусам.

Момская ЦРБ.

Э з э р д э л и и б и т !

«Муома оройуона» МТ дьаһалтата оройуон социальнай-экономическай сайдытыгыгар үрдүк таһаарыылаахтык үлэлээбит **ТЕРЕХОВ Николай Ильичи** 80 сааскын туолбут үөрүүлээх үбүлүөйгүнэн итиитик-истинник эбэрдэлиир!

Олобун баһыйар кэмин Эн Муома оройуонугар үөрэбири сайдарыгар анаабыккын биһиги үрдүктүк сыаналыбыт, үтөө суобастаах үлэн иһин диригиник махтанабыт. Олобун орто омурбанын кэнниттэн сылгы иитиитигэр таһаарыылаахтык үлэлээн оройуоммут тыатын хаһаайыстыбатын сайдытыгыгар киллэрбит кылааккын үрдүктүк сыаналыбыт.

Өссө да өр сылларга күндү кэргэнин, оҕолорун, сиэннэрин тапталларыгар бигэнэн, истин-иһирэх сыһаннарыгар, өйбүллэригэр уйдаран үөрүү-көтүү үктэллэн, дьол-соргу кынаттан.

Нэһилиэкпит ытык-мааны киһитин **Терехов Николай Ильичи** 80 сааскын туолбут үөрүүлээх үбүлүөйдээх үтөө күннүгүнэн итиитик-истинник эбэрдэлиибит!

Эн ыраах Кэбээйи сириттэн кэлэн, биһиги урук хоту дойдубутун иккис дойду онгостон өр сылларга үтөө суобастаахтык үлэлээн, нэһилиэк социальнай-экономическай сайдытыгыгар киллэрбит кылааккын үрдүктүк сыаналыбыт. Эн 40-тан тахса сыл устата бастаан үөрэбири салаатыгар, онтон саханы саха онгорбут Дьөһөгөй оҕотун – сыспай сизллээх сылгыны сыһы мунуан сыһытаары билигин даҕаны эдэрдэргэ холобур буолан сылгыһыт сыралаах идэтигэр үлэли сылдыаргынан киэн туттабыт.

Ытык киһибитигэр өссө да өр сылларга олоххо мунньуммут мындыр санаабын эдэр ыччакка тиэрдэн нэһилиэккэ сылгы ахсаана элбиригэр өссө үрдүк ситиһилээх үлэни, кытаанах доруобуйаны чугас дьонун, сиэннэрин үөрүүлэрин үксэтэн уһундук, дьоллоохтук олоронгор баҕарабыт.

Эбэрдэни кытта Чыбаабылаах нэһилиэгин дьаһалтата.

Ытыктыр күтөпшүтүн Чыбаабылаах нэһилиэгин ытык кырдыаһын **Николай Ильич ТЕРЕХОВЫ** 80 сааскын туолбут үбүлүөйдээх күннүгүнэн сахалы сайаҕас эбэрдэбитин аныбыт, үтүмэн элбэх үөрүүнү, кэрэни баҕарабыт!

Дойду онгостубут Орто Дойдун чэчири сайдарыгар сүнкэн кылааккын киллэрбиккинэн киэн туттабыт. Өр сылларга оскуоланы салайан Сайды ыччатын сырдыкка сирдэбитин, нэһилиэк сайдытын кэрэһилээн Сэбиэккэ таһаарыылаахтык үлэлээбитин. Эн мындыр өйгүнэн, сатабыллаах туттуугунан, сүбэбинэн дьон-сэргэ ытыктабылын ылабын. Тапталаах кэргэннинэн, эдьийбитинэн Ульяна Алексеевнанын ыал буолан, оҕо-уруу тэнитэн Сайдыбыт сис ыала буолан дьоннугар-сэргэбитигэр холобур буолабыт. Төрөөбүт дойдун Кэбээйи көмүс хагырыктаах соботун бултуур үөрүйэҕи Муома дьонугар үөрэтэн, Үүттээх эбэбин көрөн-хараһан кэллин. Саха норуота ымыы онгостубут Дьөһөгөй оҕотун иитэн, төрөтөн-ууһатан, чыбаабыга мөчүгүнэн, араҕас сылаах этинэн элбэх ыал маанылаах сандалытын бастын аһа буоларыгар билигин да сүбэ-ама, күүс-көмө буола сылдыаргыттан үөрэбит.

Дьонун сааскар үктэнэн,
Дьол-соргу тосхоллон.
Толкуйдаабыккын тобула,
Санаабыккын саргылы сырыт диян
Алгыс бастыңын аныбыт,
Эбэрдэ эриэккэһин этэбит!

**Биллэбин Элэгэнтэй Дьөгүрөбис Силэсизн,
кени оҕолоро, кийитэ, күтөттэрэ,
сиэннэрэ, хос сиэннэрэ.**

Күндүтүк саныыр күн-күбэй эдьийбитин **СЛЕПЦОВА Раиса Петровна** 65 сааскын туолбут кэрэ-бэлиэ күннүгүнэн ис сүрэхтэн эбэрдэлиибит!

Сүрэбин сылааһын инэрэн иппит кыргыттарын, аймак-билэ дьонун биһиги туспутугар ахсаабат кыһамньын, өйбүлтүрэх буоларын иһин Эйиэхэ, ытык-мааны киһибитигэр, сүһүөхтээх бэйэбит сүгүүрүөн туран барба махталбытын этэбит.

Эйиэхэ кытаанах доруобуйаны, күн сиригэр баар бары кэрэни, олоххо дьулууру баҕарабыт, куруук күлэ-үөрэ сырыт.

**Кыргыттарын, сиэннэрин, күтөттэрин,
бииргэ төрөөбүттэрин.**

Күндүтүк саныыр, ытыктыр киһибин, үлэ бэтэрээнин **СОРКОМОВ Сергей Семеновичи** 65 сааскын туолбуккунан истинник-иһирэхтик эбэрдэлиибит!

Эн бэйэбэр майгылыыр үтөө сыһанын Арчы дьэитин кэлэктибин, биһигини эбэлэри, хаартыскаҕа түһэрэн аан дойду дьахталларын күнүнэн эбэрдэлээннин хас биирдиитигэр өйдөбүннүк онорон бэлэхтээбиккэр улаханлык үөрэн туран махталбын тиэрдэбин.

Эйиэхэ күн сирин кэрэтин, оҕолорун, сиэннэрин, аймак-билэ дьоннорун тапталларыгар угуттанан үөрэ-көтө уһун дьоллоох олобу олоронгор баҕарабын.

Улуу Кыайы 75 сылынан эбэрдэлиибит!

Түөтэн Антонина Афанасьевна.

Таптыр күндү убайбытын **СОРКОМОВ Сергей Семеновичи** өрөгөйдөөх үбүлүөйгүнэн итиитик-истинник эбэрдэлиибит!

Эн биһиэхэ күүстээх санаабынан куруук үтөө холобур буолабын, ылсыбыт дьыалабын тиһэбэр тириэрдэр дьулуургунаан, үлэбэр бэринилээх сыһангынан инникигэ сирдиигин.

Оройуон историятын үйэтитиигэ киллэрбит кылааккын үрдүктүк сыаналыбыт. Хаартысканан үлүһүйэргин, музыканы сөбүлүүргүн биһирибит, астынабыт.

Күндү убайбыт, чэгиэн-чэбдик доруобуйалан, ыалдыма, тус бэйэбэр, дьиз кэргэннэр дьоллоох олобу, уһун үйэни баҕарабыт.

**Балтыларын Сардаана, Айта, Наташа, Лина
(Соркомовалар), кинилэр дьиз кэргэттэрэ.**

Күндү кыыспытын, кэргэммин, ийэбин, эдьийбитин, балтыбытын **ДИКАНЦЕВА Майя Васильевнаны** олобун бэлиэ күнүнэн итиитик-истинник эбэрдэлиибит!

Эйиэхэ күн сирин бары үтөтүн-кэрэтин, уһун дьоллоох олобу, ситиһилэри, дьиз кэргэннэр үтүмэн үөрүүнү, уйгуну, кытаанах доруобуйаны баҕарабыт.

Биһиги бары Эйигин таптыбыт.

**Ийэн, аҕан, кэргэнин Алексей, кыһың Аллина,
бырааттарын, кийииттэрин, балтын, күтөтүн,
аймахтарын.**

Ытыктыр балтыбытын, эдьийбитин **ДИКАНЦЕВА Майя Васильевнаны** олобун ортоку омурбанынан истинник эбэрдэлиибит!

Истин сыһанын, тапталын иһин махтанан туран, Эйиэхэ, дьиз кэргэннэр уйгулаах олобу, үгүс үөрүүнү, дьолу баҕарабыт.

Санаабытын барыта табылла-тахса турдун, баҕа санаан туола турдун. Бу курдук олох устун дьонунук баран ис.

Никулиннар, Тихоновтар, Рачинскайдар.

Таптыр балтыбытын **ДИКАНЦЕВА Майя Васильевнаны** 50 сааскын истинник эбэрдэлиибит!

Күндү киһибитигэр күн сирин бары кэрэтин, үлэбэ ситиһини, олоххо үөрүүнү, дьолу баҕарабыт. Уһун сылларга этэннэ олох дьон алгыспытын тиэрдэбит.

Черовтар, Жирковтар.

Лесничество доводит**О запрете выжигания сухой травы**

Ежегодно после схода снежного покрова из-за неосторожного обращения с огнем происходят десятки возгорания прошлогодней травы. Как правило, такое горение, в большинстве случаев неконтролируемое, распространяется с большой скоростью и на больших площадях. Зачастую оно представляет реальную угрозу жилым строениям, хозяйственным постройкам, а в некоторых случаях и жизни людей.

В настоящее время действует запрет на выжигание сухой травянистой растительности (сельхозпал) на землях сельскохозяйственного назначения и землях запаса, а также возле автомобильных дорог и линий электропередач.

По решению Правительственной комиссии по предупреждению и ликвидации чрезвычайных ситуаций и обеспечению пожарной безопасности Республики Саха (Якутия) от 10 апреля 2018 года № 37 «О контролируемых выжиганиях сухой травянистой растительности на земельных участках, непосредственно примыкающих к лесам на территории Республики Саха (Якутия)» проведение очистки огнем способом, пользователями земельных участков, расположенных в лесном фонде, предусматривается при условии:

– До начала пожароопасного сезона;

– Проведения контролируемых противопожарных выжиганий в лесном фонде на земельных участках, используемых для ведения сельскохозяйственного производства, т. е. у лиц, имеющих договора аренды или договора безвозмездного пользования с Департаментом по лесным отношениям РС (Я) в государственном лесном фонде.

С 1 марта 2017 г. установлены новые требования пожарной безопасности. В частности в период со дня схода снежного покрова до установления устойчивой дождливой осенней погоды или образования снежного покрова органы государственной

власти местного самоуправления, иные юридические лица, крестьянские, фермерские хозяйства, общественные объединения, индивидуальные предприниматели, граждане РФ, лица без гражданства, иностранные граждане, владеющие, пользующиеся или распоряжающиеся территорией прилегающей к лесу, обеспечивают ее очистку от сухой травянистой растительности, пожнивных остатков, мусора и других горючих материалов на полосе шириной не менее 10 метров от леса, либо отделяют лес противопожарной минерализованной полосой шириной не менее 0,5 метра или иным противопожарным барьером.

За самовольные выжигания сухой растительности действует ответственность в соответствии со статьей 20.4 Административного кодекса Российской Федерации, предусматривающей предупреждение или наложение административного штрафа на граждан в размере от двух тысяч до трех тысяч рублей; на должностных лиц – от шести тысяч до пятнадцати тысяч рублей; на лиц, осуществляющих предпринимательскую деятельность без образования юридического лица – от двадцати тысяч до тридцати тысяч рублей; на юридических лиц – от ста пятидесяти тысяч до двухсот тысяч рублей. Также возмещается ущерб, нанесенный лесам или объектам народного хозяйства.

В соответствии со статьей 8.32 часть 2 Административного кодекса выжигание хвороста, лесной подстилки, сухой травы и других лесных горючих материалов с нарушением требований правил пожарной безопасности на земельных участках, непосредственно примыкающих к лесам,

защитным и лесным насаждениям и не отделенных противопожарной минерализованной полосой шириной не менее 0,5 метра, – влечет наложение административного штрафа на граждан в размере от трех тысяч до четырех тысяч рублей; на должностных лиц – от пятнадцати тысяч до двадцати пяти тысяч рублей; на юридических лиц – от ста пятидесяти тысяч до двухсот пятидесяти тысяч рублей. Также возмещается ущерб, нанесенный лесам или объектам народного хозяйства.

Лица, осуществляющие предпринимательскую деятельность без образования юридического лица, в том числе крестьянские и фермерские хозяйства, несут административную ответственность как юридические лица.

В настоящее время мониторинг природных пожаров осуществляется с помощью спутников, сведения о возгорании поступают в лесничество по системе Рослесхоза, а в ЕДДС администрации по системе МЧС. Информация о возгораниях на землях сельскохозяйственного и лесного фонда поступает в географических координатах с точностью до секунд. Площадь термоточки в момент обнаружения – от 0.1 га. Учитывая, что вся информация о закрепленных на правах собственности или аренды земельных и лесных участках находится в сети Интернет на публичной кадастровой карте, нетрудно сопоставить координаты и установить пользователя с чьего участка началось возгорание.

Ни в коем случае не допускайте пала сухой травы и неконтролируемого сжигания мусора!

Момское участковое лесничество.

Кэриэстэбил**ҮТҮӨ КИИИ ААТА ҮЙЭЛЭРГЭ УМНУЛЛУБАТ**

Бям ыйын 7 күнүгэр улаханньк убаастыыр, ытыктыыр киһибит, ийэбит, эбэбит, хос эбэбит **Бочкарева Мария Константиновна** 78 сааһыгар биһиги кэккэбиттэн барбыта номнуо биир сылын туолла.

Эбээ Машаны билбэт киһи диэн суоҕа буолуо. Мичээрдэбитинэн киһирэн кэлэн сиэптэрин илиитинэн таптайара харахпар бу кестөр... Ол аата күлүүстэрин баарын-суоҕун бэрэбиэркэлиирэ. Ыскалаат, маҕаһын сэбиэдиссэйэ буолан сиэбин иһэ толору күлүүс буолара, сибээскэ күлүүстэрэ манньыат курдук тыаһыллара.

Мария Константиновна Муома улуунун Төбүлэх нэһилиэгэр 1941 с. от ыйын 26 күнүгэр 7 оҕолоох эбээн ыалыгар бэһис оҕонон күн сириг көрбүтэ. Кэлин суол турбутун кэннэ, ахсынньы ыйга убайа бөһүөлэккэ баран төрөөбүт туһунан туоһу суругун онорторор, докумуонунан ахсынньы 26 күнүгэр диэн суруллар. Эбэ Маша ону «мин икки төрөөбүт күннээхпин» диэн күлэн кэпсиирэ.

«Движение – это жизнь». Бу этиллибит тыллар эбэ Машаны ойуулаан көрдөрөллөр. Оннук биир да күнү

көтүпэккэ куруук хамсана сылдыбыт киһи бу баар этэ. 18 сааһыттан үлэни өрө тутан, биир тэрилтэбэ «Колымторга» 1959 сыллаахтан күн сириттэн барыар диэри үлэлээбитэ киһини сөхтөрөр. Бу 60 сыл устата продавец, ыскалаат сэбиэдиссэйэ, пекарь, хачыгаар, дьиэ сууһааччы, мясокомбинат молочкатыгар үүт эрийэн, арыылаан, ханнык да үлэттэн иннэн-бохтон турбакка, бэйэтин идэтигэр, нэһилиэгин дьонун туһугар бэринилээхтик, үтүө суобастаахтык үлэлээбитэ биһиэхэ барыбытыгар үтүө холобур буолар. Сааһырыар диэри быллыргы мас суотунан маҕаһын үлэһитэригэр отчутоттарын суоттаан, онорон көмөлөһөр. Үлэлээбит сиригэр, аймахтарыгар, билэр дьонугар убаастабылы ылара. Эбэ Маша дьону кытта хаһан да этиһэ, кыһырса сылдырын өйдөөбөппүт. «Просто Мария» диэн киһинэ аатынан дьон таптаан ааттырын өйдүүбүт. Оннук сымнаҕас майгылаах киһи этэ.

Сааһырыар диэри саатын туппутунан

тыаҕа бултуу барара, тыаттан мэлдьи, байанайа бэрээн, үөрэн-көтөн кэлэрэ. Айылҕа оҕото буолан, тыаҕа барда эрэ куруук Аар тайҕа кыыллара кинини арыаллы сылдылалара, дьонно соһуйан-махтайан кэлэн кэпсээччилэр. Биир итинник дыкти түгэниэн кыра оҕолоох эһэ икки атаҕар туран бокулун онорбута буолар. Кыһыл отон хомуйа сырыттаһытына аттыбытыгар тайах хаама сылдыбытыгар мин баарым. Бу аҕыйах сыллааҕыта дьиэтигэр төрүт да аарыма кырдыаҕас эһэ бэйэтинэн тийэн кэлбитэ.

Дьонно үтүө тылынан, амарах санаатынан куруук көмөлөһө, өйүү сылдыааччы. Мария Константиновна икки оҕо күн-күбэй ийэтэ, уон сиэн, 11 хос сиэн амарах эбэтэ этэ.

Күндү киһибитин мэлдьи сүрэхпитигэр өйдүү-саныы сылдыахпыт. Эн үрдүк ааккар махтанабыт, сүгүрүйэбит, Эйгинэн киэн туттабыт. Эн ааккын ааттата туруохпут.

Оҕолоро, сиэннэрэ, хос сиэннэрэ.

Кэриэстэбил

БИҢИГИ АНДРЕЙБЫТ

Дьылҕа хаан тыйыс ыйааҕынан таптыыр быраатым, убайбыт **Старков Андрей Егорович** күн сириттэн күрэммитэ биһир сыла туола оҕуста... Сирдээҕи олох эр киһиэхэ кылгас да кэмнэ бэриллэр, күндү киһибитин сүтэрбиһпитин билигин даҕаны итэҕэйиэхпитин баҕарбаппыт. Аан аһыллан субу мичилийэн кириэх курдук...

Андрей биһиги дьиэ кэргэннэ күүтүүлээх бастакы уол этэ. Кини 1659 с. атырдыах ыйын 11 күнүгэр күн сириг көрбүтэ. Кыра эрдэҕиттэн барытыгар лоп-бааччы сыһыаннаах, көрсүө-сэмэй, ол эрээри кыраны-кыамматы көмүскэхэр, куһаҕаны көрөн турбат кырдыксыт, эр санаалаах киһи буола улааппыта. Төрөһүттэрбит кыра эрдэхпиттэн элбэх хаһыат, сурунаал, кинигэ арааһын суруттарар буоланнар, Андрей элбэҕи ааҕара, билиитэ-көрүүтэ киэн этэ. Ол саҕанааҕы кэм сиэринэн оскуола кэнниттэн дойдуга ытык иһин толоро Сэбиэскэй Аармыйа кэжкэтигэр сирдээхтик сулууспалаан, элбэх махтал суруктардаах кэлбитэ. Кини ийэтин, аҕатын, биһиргэ төрөөбүттэрин олус ытыктыыра, таптыыра.

Оройуоннааҕы коммунальнай хаһаайыстыба филиалыгар бары билиитин, кыһамнытын ууран туран, күнү-түүнү аахсыбакка өр сылларга үтүө суобастаахтык үлэлээбитэ. Куруук биһиргэ үлэлиир дьонун иһирэхтик ахтан-санаан,

үлэтин туһунан кэпси сылдьар буолара, уопсайынан үлэлиир тэрилтэтин олус сөбүлүүрү, бары билиитин, сатабылын биэрэн туран кыһаллара.

Андрей тус олоххо бэйэтин аналын көрсөн, ыал буолбута, аал уоту оттубута. Учаастак анаттаран бэйэтэ чааһынай дьыэ туттан, мас олордон, уолаттары төрөтөн сирдээҕи аналын толору олоҕубута. Ол эрээри кини өссө да элбэҕи оноруо, туһалыа хааллаҕа. Биһиэхэ, биһиргэ төрөөбүттэригэр ийэбит-аҕабыт суох буолбуттарыгар саамай дурда-хаһа киһибит буолбута, суохтаппат курдук куруук көмөлөһө, сүбэли-амалы, илиитин тиэрдэ олоҕооччу. Кини кэллэбинэ кыаллыбат да кыаллар, сатамат да сатанар этэ. Бүгүрү үлэһит, ылыммытын хайаан даҕаны тиһэбэр диири тиэрдэр айылгылаах этэ. Оҕолоругар, сиэннэригэр олус кыһамнылаах, тапталлаах аҕа, күүтүүлээх эһэ буолара. Чугас дьонугар, табаарыстарыгар туохха наадыйалларынан кыһаһын көмөлөһөрө. Уопсайынан, дэлгэй илиилээҕэ, биллэр гына көмөтүн тиэрдэрэ. Дьон-сэргэ махтал тылларынан ахталларын элбэхтик истэрбит.

Тапталлаах убайбыт, быраатым Андрей сырдык мөссүүнэ тыыннаахпыт тухары өлбөөдүйүө суоҕа. Кини олоҕун оҕолоро, сиэннэрэ салгыыллар.

Биһиргэ төрөөбүттэрэ.

**В память
Андрея Егоровича
СТАРКОВА**

Год как ты ушел из жизни. Ты был нашей опорой, поддержкой для всех нас, стеной, которая оберегала, давала почву под ногами. Потеря, которую ничем не восполнить. Любим, помним. Воспоминания о том, как были вместе, останутся как самое светлое счастливое время, и будут давать силы быть как ты, добрым, щедрым и по-настоящему любящим свою семью. Скорбим.

Жена, дети, внуки.

Помним, любим и храним

Вот уже прошел год, как нет с нами нашего дорогого, самого доброго и любимого папы, дедушки **Старкова Андрея Егоровича**. До сих пор не верится, что Тебя, наш папа, нету рядом с нами. Такое ощущение, что ты куда-то уехал. Уехал куда-то далеко, далеко... И скоро, как и всегда ты приедешь к нам... Мы до сих пор ждем тебя... Но такого, к сожалению, уже не случится... Нам очень тебя не хватает. Не хватает нам с тобой разговоров, твоих добрых и нужных советов, твоих новостей, твоих гостей и замечательных подарков.

Наш папа и дедушка был очень добрым, заботливым, трудолюбивым, внимательным семьянином. Папа всегда очень много работал, к труду приучил и нас всех. Папа наш был очень умелый хозяин: самостоятельно построил нам наш замечательный и уютный дом. Всегда со вкусом покупал нам разную мебель, бытовую технику, привозил разные вкусные гостинцы. Он заботился о нас всех, своих детях, внуке Витюше. Часто навещался, помогал добрыми и нужными советами. До сих пор кажется, что вот откроется дверь или зазвонит телефон, и мы увидим или

услышим тебя и твой добрый голос.

Любимыми нашими семейными традициями были и остаются семейные дружные посиделки, где всегда главным инициатором был папа. Вместе мы отмечали Новый год, праздник Победы – 9 Мая, Ысыах. Эти семейные традиции заложил в нас наш папа. Всеи нашей большой дружной семьей мы очень часто выезжали на природу: на пикники весной, летом и осенью, весной встречали ледоход, любовались пробуждением природы, собирали вместе ягоды и грибы, шиповник. Очень грустно и жалко, что таких незабываемых моментов больше не будет, потому что нет с нами нашего дорогого и любимого дедушки, папы.

Наш папа - наша гордость, пример нам сильного, решительного, настоящего мужчины. Он заботился о нас всех, семья для него была превыше всего. Он научил нас быть порядочными, трудолюбивыми, ответственными, внимательными к окружающим. Мы благодарны ему за это. Очень сильно любим и скучаем.

**Сын Андрей, невестка Наталья,
внук Витюша.**

С УВАЖЕНИЕМ ВСПОМИНАЯ...

Очень горько и скорбно, когда уходят близкие люди, вдвойне тяжело, когда уходят родные...Огромное горе для родных и близких...

10 мая 2019 г. не стало прекрасного человека, друга, коллеги, свата **Старкова Андрея Егоровича**.

Андрей Егорович всю свою трудовую жизнь посвятил коммунальному хозяйству района. Он долгие годы не покладая рук, не считаясь с трудностями днем и ночью, в холод и жару стоял на трудовой вахте во имя благополучия потребителей теплоснабжения. В период его работы были проведены реконструкция и строительство новых котельных, тепловых сетей, тепловых пунктов. Неоднократно избирался председателем профсоюзного комитета предприятия. Вел активную работу культурно-массовых и спортивных мероприятий. Он был трудолюбивым и справедливым.

В 2007 году мы породнились, наши дети создали молодую семью. Через год родился внук Витюша. До сих пор помним как с теплотой и блеском в глазах встречали новорожденного домой. Как заботился дедушка о внуке, многому учил Витюшу, рассказывал разные истории и просто любил. Мы помним Андрея Егоровича, как заботливого, любящего мужа, отца, дедушку, свата, брата, дяди для всех родных и близких. Он останется в памяти добрым, заботливым, любящим.

Светлую и добрую память об Андрее Егоровиче мы сохраним на всю жизнь.

Семья Г. П., В. С. Щепиных.

Биһиги дьэ кэргэн күн-күбэй ийэбит, тапталлаах эбэбит **Корякина Акулина Иннокентьевна** б. дь. кулун тутар 16 күнүгэр 72 сааһыгар уһун, ыарахан ыарыттан күн сириттэн букатын барбыта.

Ийэбит Акулина Иннокентьевна 1947 с. бэс ыйын 5 күнүгэр Муома оройуонун Буор Сыһы нэһилиэгэр «Обуруот» диэн сиргэ сэттэ оҕолоох ыалга үһүс оҕонон төрөөбүтэ. Оскуоланы туйгундук бүтэрэн баран Тойон Уйалаах учаастагар субан сүөһүгэ үлэлээбитэ. Кэлин көһөн Суон Тииккэ сэкирэтээр-машинистканан,

сопхуоска рабочайынан, детсадка эбидиссэйинэн, атыһытынан үлэли сылдьыбыта. Онтон кылгас кэмнэ «Мясомолкомбинакка», Намнаабы «Ленин суола» оройуон хаһыатын редакциятыгар машинисткалаабыта.

1971 с. медучилищеҕа фельдшерскэй отделениеҕа үөрэххэ кирибитэ. Доруубуйатын туругунан ситэ үөрэммэккэ кэлбитэ. Ол кэлэн өр сылларга Буор Сыһы почтатыгар почтальоннаабыта, онно «Почтальон Лина» диэн аат инмитэ. Кэлин детсадка, Госстрахха агенынан үлэлээбитэ. Ханна да үлэлээтэр, кини дьону-сэргэни кытта уопсай тылы булара, үгө майгытынан ханна да сирдэрбэтэ. Өр сылларга «Муома» сопхуос Үрүйэ Төрдүнээҕи отделениетыгар уонна Төбүлүххэ ыанньыксытынан үлэлээбитэ, үлэҕэ эппитинэстээхтик сыһаннаһара. Биэнсийэҕэ тахсан баран Индибир орто оскуолатыгар тэхүлэһитинэн үлэлээбитэ. Эдэр сааһыттан нэһилиэк общественной үлэтигэр, кэнсиэрдэргэ, спортивной

күрэхтэһиилэргэ барытыгар кыттара, мистэһэлэрэ. Дуобатынан үлүһүйэн ооннуура, олоҕун тиһэх күннэригэр диэри өрө тутар этэ. Элбэх грамоталара, бириистэрэ кини кыайыларынан туоһулулар.

Биһиги ийэбит, эбэбит олоҕу наһаа таптыра, сыаналыра. Ыалдыбытын билэн баран «олох бэриниэм суоҕа» диэхтирэ, санаата кытаанах этэ.

Кини айылҕаҕа сылдьарын, сахалы ыраас ырыалары истэрин, иллэн кэмигэр кинигэ ааҕарын, баайарын сөбүлүүрө. Дьэтигэр киһи кирирдэ да, наһаа үөрэрэ, остуолун тардыбытынан барара, куруук итии чөйдөөх, минньигэс астаах буолара. Ийэм мэхэ ийэ эрэ буолбакка, саамай чугас дьүөгэм этэ. Ыарахан кэмнэрбэр мэхэ сүрдөөх күүс-көмө буолан, ийэбэр махталым мунура суох.

Ийэбит 12 сиэн тапталлаах эбэтэ буолар. Сиэннэрин барыларын биир тэнник таптыра, үөрэхтээх, үлэһит дьон буолалларын олус баҕарара, сүбэлиирэ-амалыра. Ийэбит киэн-холку, сымнаҕас майгылааҕа, дэлэй илиилээбэ, эң-мин дэснэн бэрсинэрин сөбүлүүрө, санаата туолара. Оҕолоругар, сиэннэригэр, аймахтарыгар олус кыһаллара, сүбэтэ-амата хатыламат урагы этэ.

Күндүтүк саныыр күн-күбэй ийэбит, эбэбит сырдык ыраас дууһата, үгө-мааны майгыта, олон ааспыт олоҕо биһиги

сүрэхпитигэр мэлдьи тыыннаах буолуоҕа. Наһаа да суохтуубут, ахтабыт күндү киһибитин. Эн инэрбит тапталгын олохпут тухары илдэ сылдьахпыт. Олорбут олоххун оҕолорун, сиэннэрин салгыы туруохпут. Ийэбит, эбэбит олоххо дьулуура биһиэхэ холобур буолуо. Быдан дьылларга үйэ-саас тухары ыраһаай, күндү киһибит..

Бу ыар күннэригэр кутурҕаммытын тэннэ үллэстибит, күүс-көмө, өйбүл буолбут бары хаан-уруу аймахтарыбыгар, доҕотторбутугар, дьүөгэлэрбитигэр, бииргэ үөрэммит табаарыстарыбыгар, ийэбит чугастык билсэр, ыаллы олоҕу доҕотторугар, дьүөгэлэригэр, Индибир оскуолатын кэлэктибибир, чуолаан М. И. Атласоваҕа, Индибир нэһилиэгин бэтэрээннэрин сэбиэтэригэр (сал. Е. И. Слепцова), Муоматаабы ОДьКХ (дир. Д. В. Аммосов), В. М. Неустроевка, о. д. а. бары көмөлөспүт дьоммутугар махталбытын тиэрдэбит.

Барыгытыгар туйгун доруубуйаны, дьэ кэргэннигэр дьоллоох, уһун олоҕу баҕарарыт.

Күндү ийэбит, эбэбит, Эн сырдык мөссүөңнүн тыыннаахпыт тухары умнуохпут суоҕа.

Оҕолоро, сиэннэрэ.

Ытыктыр элнийбит, эбэбит, аймахпыт **СЛЕПЦОВА Дария Васильевна** уһундук ыалдыан күн сириттэн күрэммитинэн оҕолоругар Нинаҕа, Аннаҕа, Афанасийга, сиэннэригэр дириг кутурҕаммытын тиэрдэбит. Ыар сүтүккүтүн тэннэ үллэстэбит. Кытаан тулуйа сатаан. **Бырааттара Валерий, Гаврил, Василий, балтылара Марианна, Варвара, кийиттэрэ, күтүөттэрэ, сиэннэрэ, чугас аймахтара Лыткиннар, Новгородтар, Уваровскайдар, Винокуровтар, Созоновтар, Ус-Алдантан Мордовскойдар дьэ кэргэттэрэ.**

Өр сылларга бииргэ үлэлээбит улаханньык ытыктыр киһибит үлэ бэтэрээнэ **СЛЕПЦОВА Дария Васильевна** уһун, ыарахан ыарыттан олохтон барытынан оҕолоругар, сиэннэригэр, бары чугас дьонугар дириг кутурҕаммытын тиэрдэбит. Ыар сүтүккүтүн тэннэ үллэстэбит. **Дьокуускайтан А.В., А.И.Булдаковтар.**

БЫРАСТЫ ГЫНАРГАР КӨРДӨНӨБҮТ

Хаһыат ааспыт нүөмэригэр тахсыбыт куруубай албас иһин **Ковлеков Александр Семеновичтан** бырасты гынаргар көрдөһөбүт. Этэннэ сырыт, уһун үйэлэн.

Николай, Ульяна, Егор Соркомовтар дьэ кэргэттэрэ.

Выражаем глубокое соболезнование матери Лилии Алексеевне, отчиму Владимиру, брату, жене, детям по поводу скоропостижной кончины сына, брата, мужа, отца **КАДУЛИНА Семена Владимировича.** Крепитесь, мужайтесь **Е. Герасимова, сын Дмитрий, дочери.**

Ытыктыр киһим, үлэ бэтэрээнэ **СЛЕПЦОВА Дария Васильевна** олохтон барытыгар оҕолоругар, сиэннэригэр дириг кутурҕаммытын тиэрдэбит. Кытаан тулуйун. **Е. Герасимова, оҕолоро.**

Тэрийээччи: СӨ **Бырабытталыстыбата, "Сахабэчээт" СӨ Судаарыстыбаннай автономнай тэрилтэтэ. Таһаарааччы: "Сахабэчээт" СӨ Судаарыстыбаннай автономнай тэрилтэтэ.** 677000, Дьокуускай к. Орджоникидзе уул., 31 №-рз, 124 каб., тел./факс: 8(4112)343917. e-mail: sakhapechat@mail.ru Генеральной дирэктэр **э.т. В.И. СЫРОМЯТНИКОВ.**

Сибээс эйгэтин информационнай технологияҕа уонна маассабай коммуникацияҕа надзорун федеральной структуратын Саха сиринээҕи бырабыланынатын 20.06.2019 с. бэриллибит сибидиэтэлиститэтин ПИ № ТУ 14-00520

Кылаабынай редактор М. П. СТАРКОВА.

Хаһыат нэдиэлэҕэ иккитэ тахсар. Редакцияҕа кирибит суруктар төннүбэттэр. Матырыйаалга ахтыллар чаччылар иһин эппитинэн сурук ааптара сүгэр. Ааптар суругар этиллэр санаа хаһыат тутуһар хайысхатынан атын буолуон сөп. Биллэриилэр, рекламалар ис хоһоонноругар эппитинэнни тустаах киһи сүгэр. **® Реклама быһытынан бэчээттэнэр.**

Хаһыат 37 №-гэр 16 ч. илии баттанна, 17 ч. график быһытынан бэчээккэ бэрилиннэ. Компьютернай талыта, верстка оройуоннаабы «Индибир уоттара» хаһыат редакционнай-полиграфической комплекска оҕоһулан бэчээттэннэ. Редакция, типография, таһаарааччы аадырыһа: Муома улууһа, Хонуу сэл., кап. Елкин уул. 4 №-рз. Кэмэйэ 1,5 усул. бэч. л. Тиража 360. Сыаната дуоһагар быһытынан. Телефоннара: 8(41150)2-10-21. Электроннай почта: indigir-uottara@yandex.ru